

Cøliaki i HUNT4

Eivind Ness-Jensen

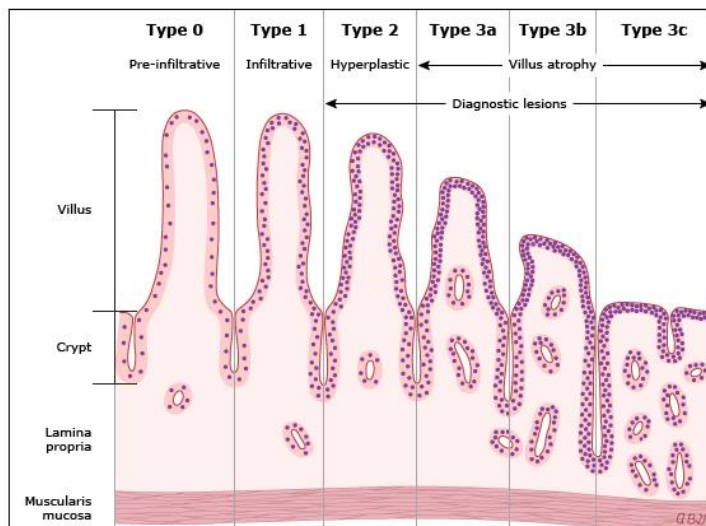
Overlege, Medisinsk avdeling, Sykehuset Levanger
Førsteamanuensis, HUNT forskningscenter, NTNU

Midt-norsk gastroenterologisk forening
Høstmøte 2019

Hva er cøliaki?

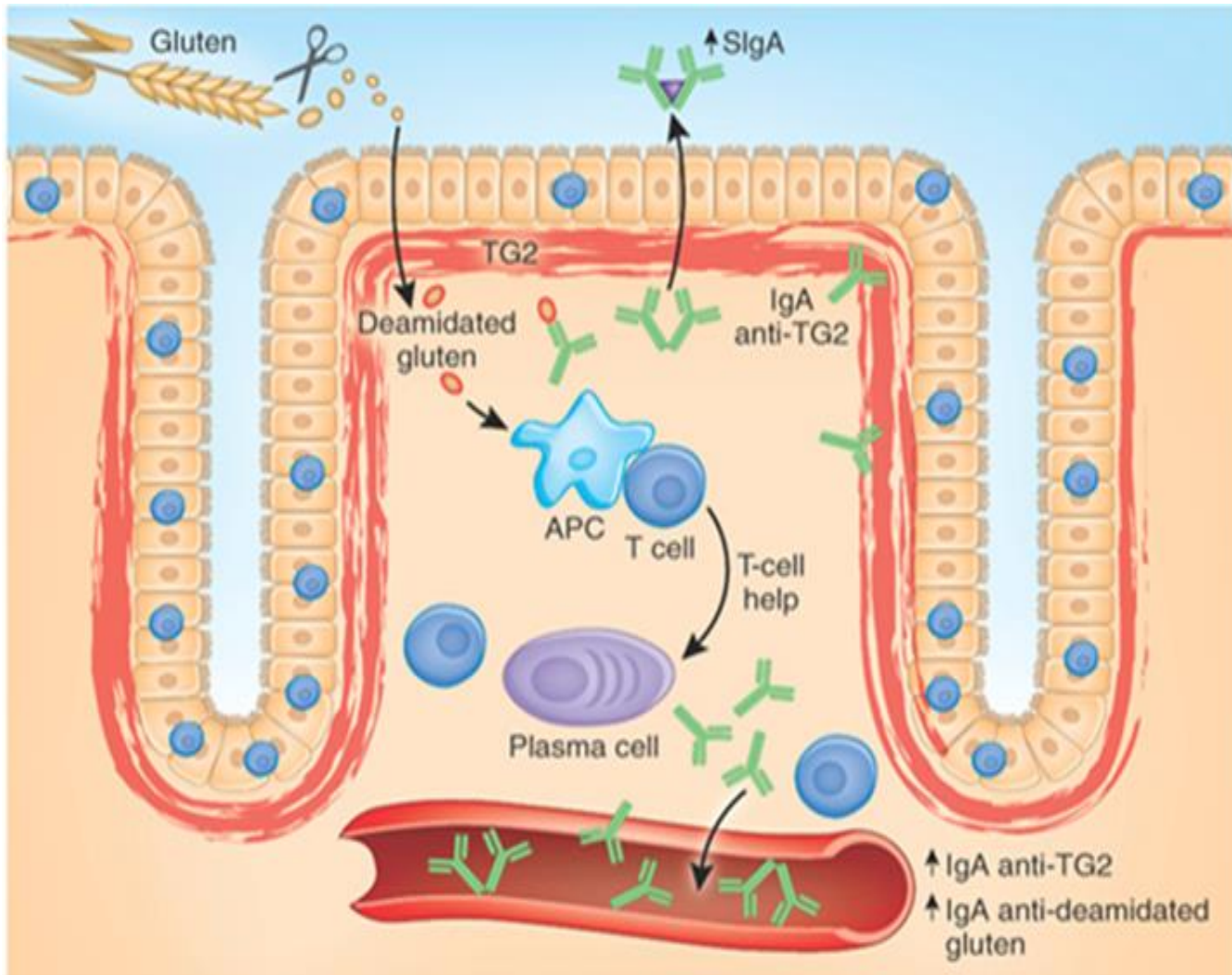
- Kronisk inflammasjon i tynntarmen på grunn av gluten i kosten som oppstår hos genetisk disponerte individer
- Karakterisert ved hyperplasi av krypter og totteatrofi

Intestinal lesions in celiac disease

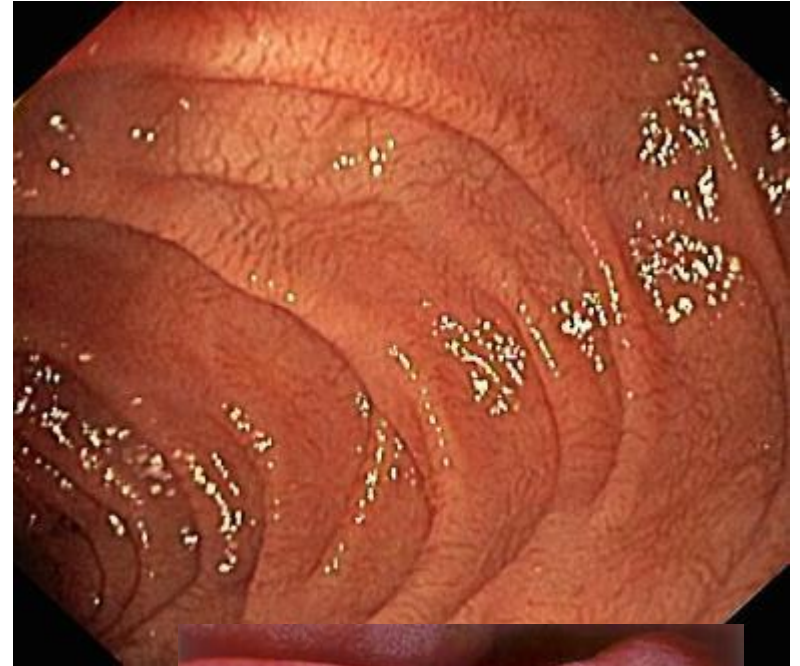
UpToDate

Hvordan stilles diagnosen?

Sollid, Lundin
Mucosal Imm 2009

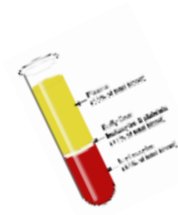
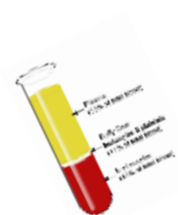
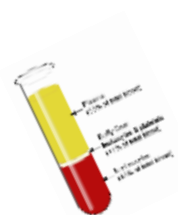
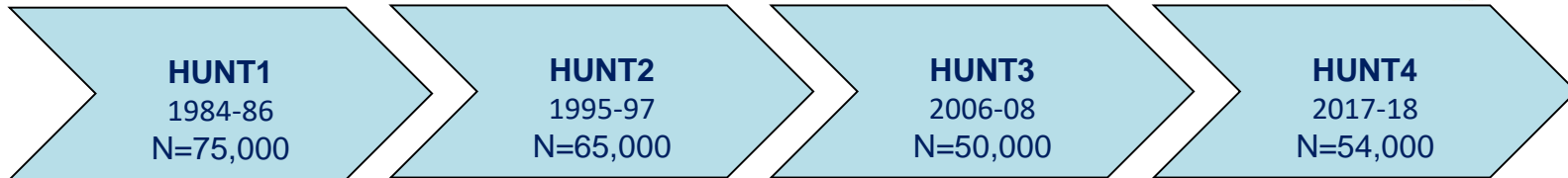
Endoskopi

UpToDate

NTNU

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag

National health registries (Patient Registry, Cancer Registry, Cause of Death Registry)

Ny test for cøliaki

- AutoDelfia på OUS, Radiumhospitalet
- Stor kapasitet, rask, krevet lite volum, lav kostnad
- Stedsbundet

Nils Bolstad, OUS

Ny test for cøliaki

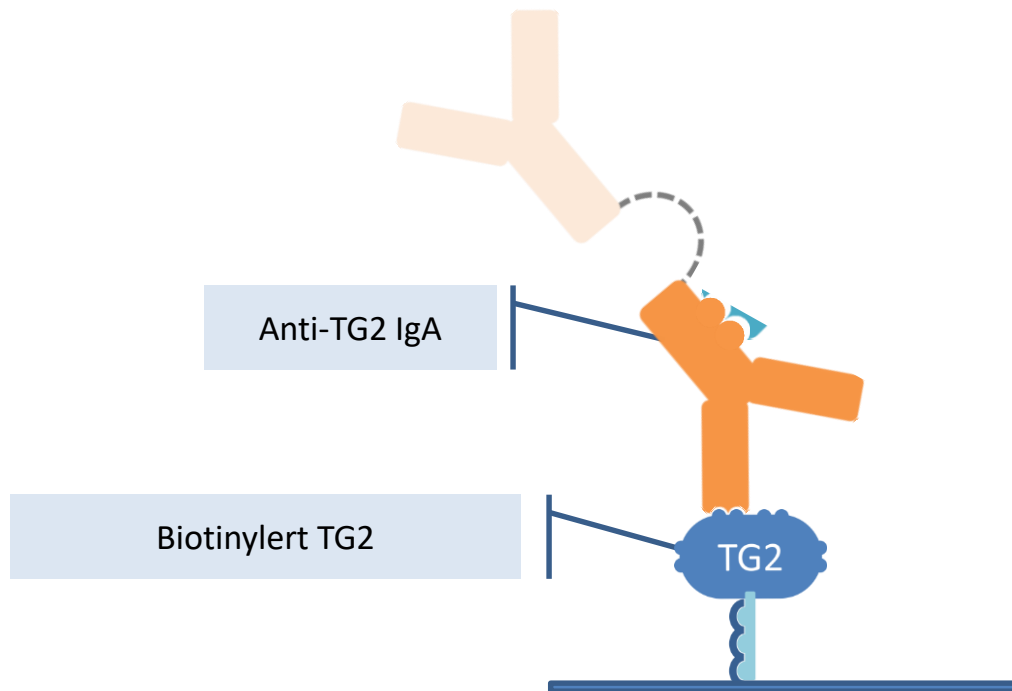
Analyseprinsipp

Nils Bolstad, OUS

Ny test for cøliaki

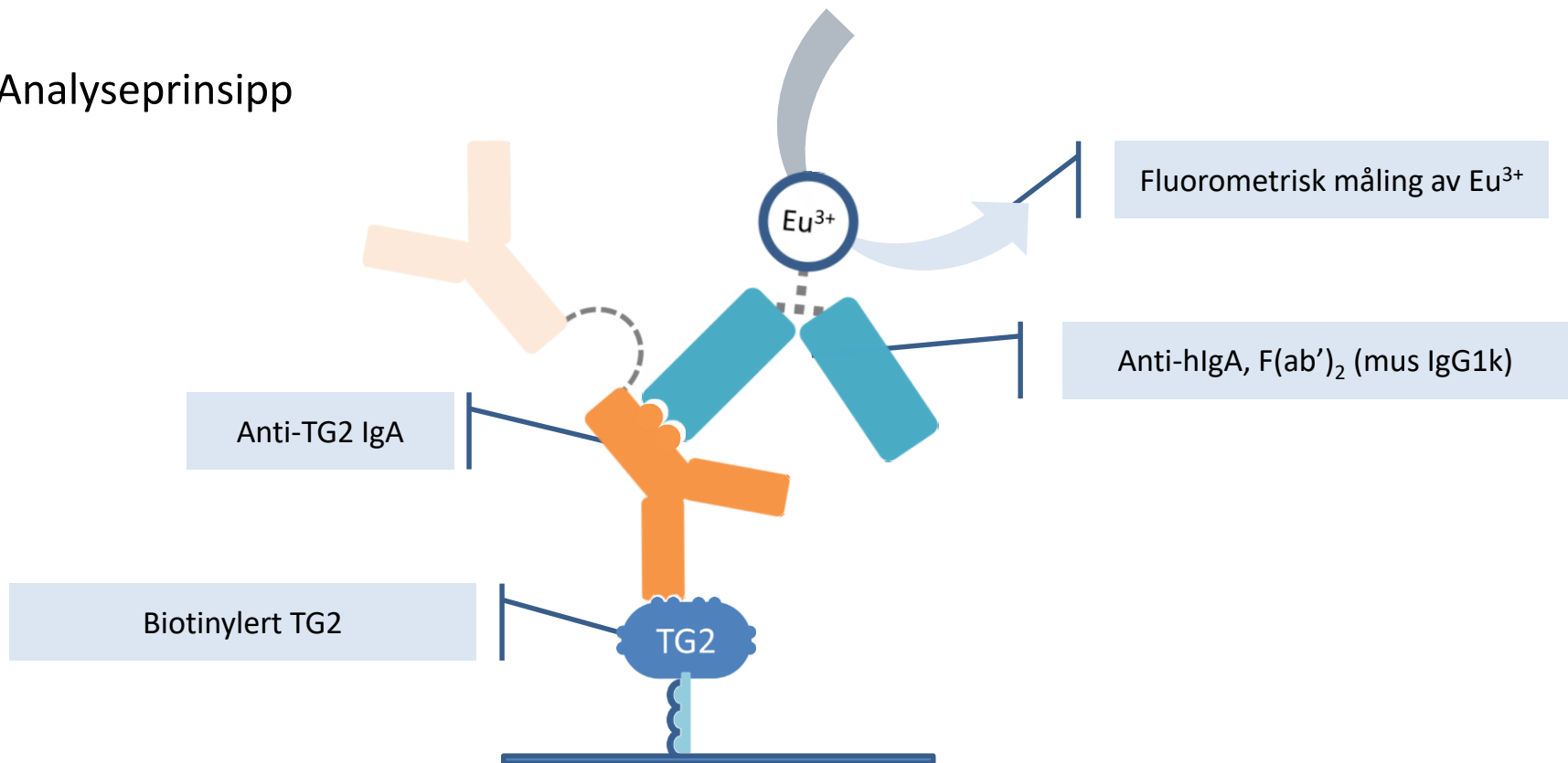
Analyseprinsipp

Nils Bolstad, OUS

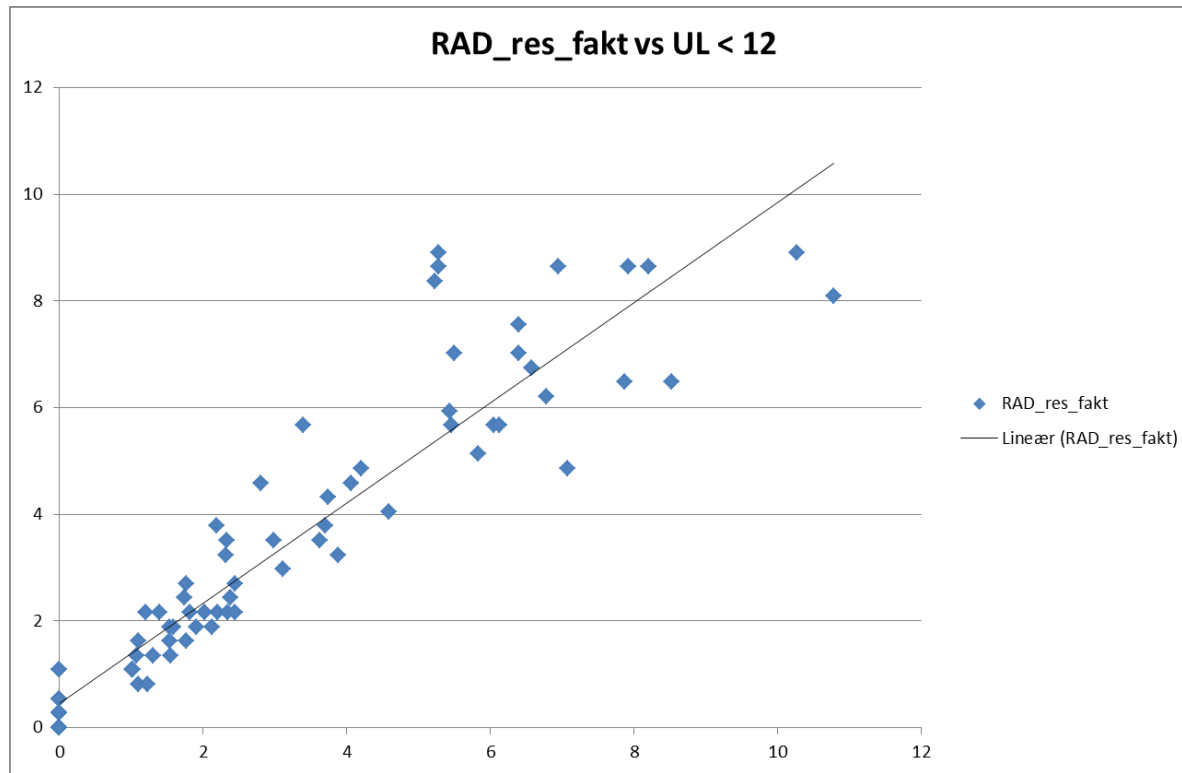
Ny test for cøliaki

Analyseprinsipp

Nils Bolstad, OUS

Ny test for cøliaki

Nils Bolstad, OUS

Pilotstudie

- 2000 tilfeldig utvalgte deltakere
 - 40 med positiv serologi (TG2 IgA $\geq 0,7$ eller IgG $\geq 1,0$)
 - **24 stykker med Marsh 3a-c**
 - **1,2 % med cøliaki**
 - 13 stykker med Marsh 1
 - 0,65 % potensiell cøliaki
 - 5 ikke møtt til skopi
 - I tillegg kommer de som allerede har kjent cøliaki og spiser glutenfritt og ikke fanges opp av serologi

Spørreskjema

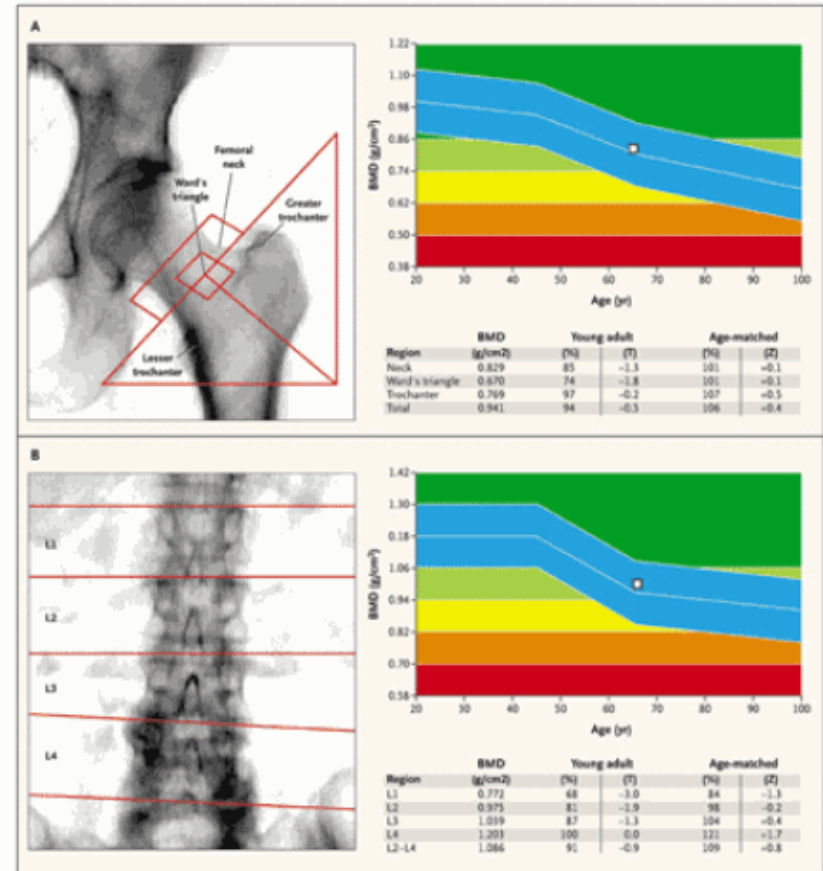

- Totalt 133 spørsmål
 - Livskvalitet
 - Symptomer
 - Kosthold
- 12 A4-sider
- Ingen klager over mange spørsmål!

Beinmassemåling

This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC-ND](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Panoramarøntgen av tennene

CRANEX D

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA](#)

Registerdata

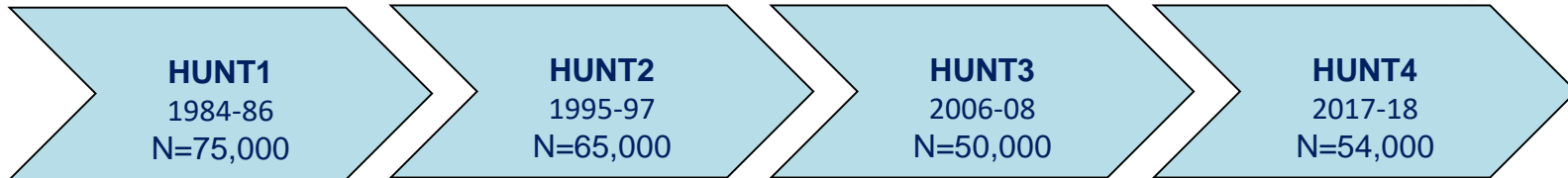
- Pasientregisteret
 - Andre sykdommer?
 - Andre autoimmune sykdommer
- Kreftregisteret
 - Kreftsykdommer?
- Dødsårsaksregisteret
 - Dødsårsak?

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC](#)

Utløsende årsaker – «triggere»

Utløsende årsaker – «triggere»

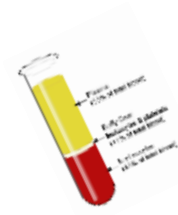
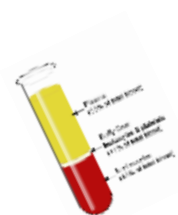
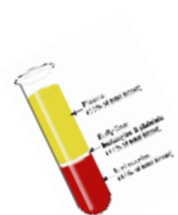

Spørsmål	Ja	Nei	Uvisst
1. Alder	100	0	0
2. Bosted	100	0	0
3. Helse	100	0	0
4. Livsstil	100	0	0
5. Sosialt nettverk	100	0	0
6. Psykisk helse	100	0	0
7. Fysisk helse	100	0	0
8. Generelt velbefindende	100	0	0
9. Helseundersøkelse	100	0	0
10. Andre spørsmål	100	0	0

Spørsmål	Ja	Nei	Uvisst
1. Alder	100	0	0
2. Bosted	100	0	0
3. Helse	100	0	0
4. Livsstil	100	0	0
5. Sosialt nettverk	100	0	0
6. Psykisk helse	100	0	0
7. Fysisk helse	100	0	0
8. Generelt velbefindende	100	0	0
9. Helseundersøkelse	100	0	0
10. Andre spørsmål	100	0	0

Spørsmål	Ja	Nei	Uvisst
1. Alder	100	0	0
2. Bosted	100	0	0
3. Helse	100	0	0
4. Livsstil	100	0	0
5. Sosialt nettverk	100	0	0
6. Psykisk helse	100	0	0
7. Fysisk helse	100	0	0
8. Generelt velbefindende	100	0	0
9. Helseundersøkelse	100	0	0
10. Andre spørsmål	100	0	0

Spørsmål	Ja	Nei	Uvisst
1. Alder	100	0	0
2. Bosted	100	0	0
3. Helse	100	0	0
4. Livsstil	100	0	0
5. Sosialt nettverk	100	0	0
6. Psykisk helse	100	0	0
7. Fysisk helse	100	0	0
8. Generelt velbefindende	100	0	0
9. Helseundersøkelse	100	0	0
10. Andre spørsmål	100	0	0

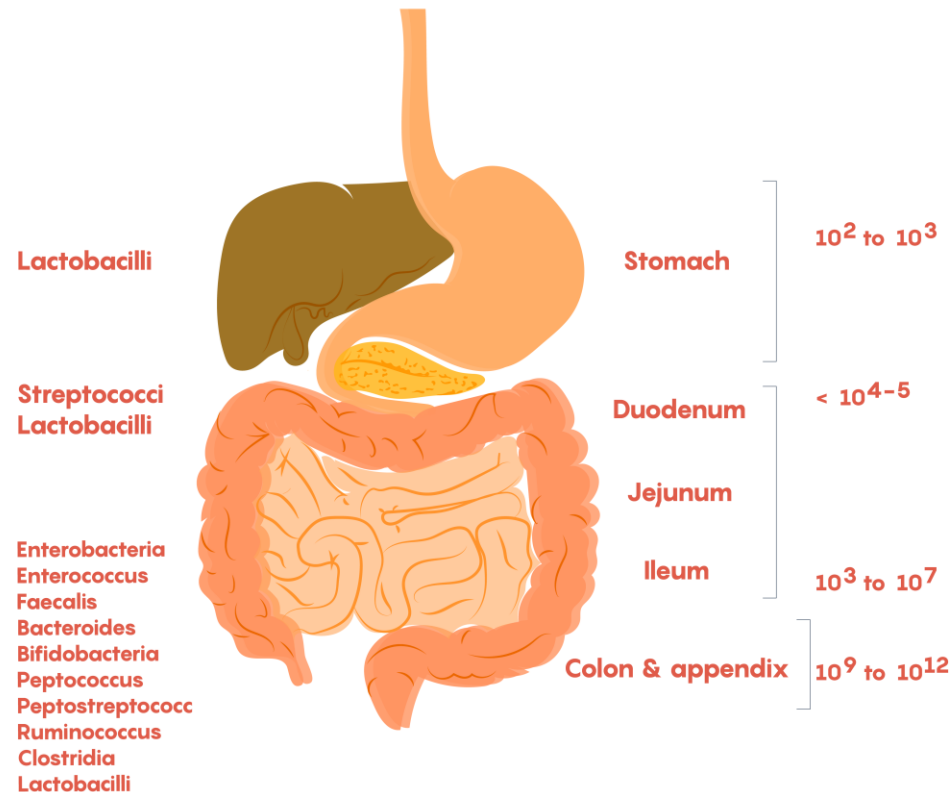

National health registries (Patient Registry, Cancer Registry, Cause of Death Registry)

Mikrobiom

Intestinal Microflora

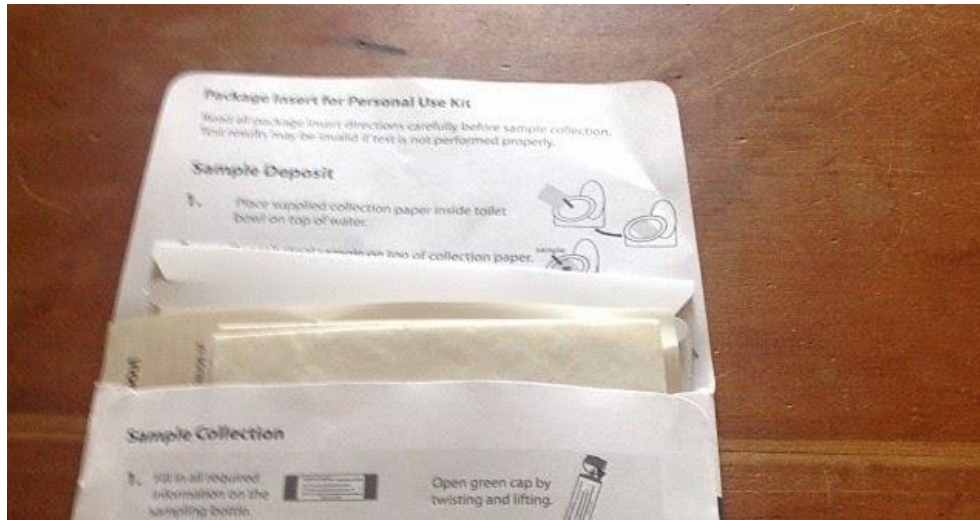
10^{14} microorganisms, >500 species

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA-NC](#)

Mikrobiom

- Utløsende faktor?
- Beskyttende faktor?

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC-ND](#)

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY](#)

Cøliaki i HUNT4

Eivind Ness-Jensen

Overlege, Medisinsk avdeling, Sykehuset Levanger
Førsteamanuensis, HUNT forskningscenter, NTNU

Midt-norsk gastroenterologisk forening
Høstmøte 2019